

Khám phá biển đảo Hà Tiên

TRẦN TRỌNG TRIẾT

58

Hà Tiên được ví như “Vịnh Hạ Long phương Nam”, có nhiều tiềm năng phát triển du lịch biển - đảo của tỉnh Kiên Giang nói riêng và của vùng đồng bằng sông Cửu Long (ĐBSCL) nói chung. Nơi đây có những thắng cảnh nổi tiếng như: Mũi Nai, Đông Hồ, Thạch Động... Đặc biệt, vùng biển đảo của Hà Tiên có nhiều thuận lợi để liên kết phát triển du lịch với các địa bàn lân cận như: Phú Quốc, Kiên Lương và Campuchia. Tuy nhiên, việc khai thác các tiềm năng này còn nhiều hạn chế, mang tính tự phát và không bền vững.

Trong phạm vi không gian trên đất liền ven biển (tức là phần đất liền của thị xã Hà Tiên), nguồn tài nguyên du lịch quan trọng là các bãi biển: Bãi Nò, Bãi Bàng (Mũi Nai), Bãi Thuận Yên... Nhìn chung, các bãi biển ở đây khá thuận lợi để phát triển loại hình du lịch tắm biển: Sóng êm êm, bãi cát thoải cùng với ánh nắng chan hòa, nhiệt độ ổn định... Ngay tại cửa ngõ thị xã Hà Tiên, có thắng cảnh nổi tiếng là đầm Đông Hồ. Đây là một đầm nước mặn ăn sâu vào đất liền, có diện tích tự nhiên 1.384 ha. Đông Hồ đã được ca ngợi trong “Hà Tiên thập vịnh” (Vịnh mười cảnh đẹp của Hà Tiên) là “Đông Hồ ẩn nguyệt”. Cảnh quan xung quanh Đông Hồ cũng rất hấp dẫn, nhất là hình tượng núi Tô Châu soi bóng Đông Hồ. Đồng thời, khu vực ven biển Hà Tiên còn có điều kiện để phát triển loại hình du lịch tham quan, nghỉ dưỡng và thể

thao biển. Cảnh quan thiên nhiên biển nhiệt đới thanh bình, khí hậu điều hòa nơi đây còn được tô điểm thêm bởi địa hình đồi núi sót trên đồng bằng ven biển tạo nên những cảnh quan đa dạng và hấp dẫn. Địa hình đồi núi ở đây chiếm 14% diện tích tự nhiên, hầu hết là đồi núi thấp: Cao nhất là Núi Nhọn (181m), Dùm Trưa (129m), Tà Bang Lớn (125,5m). Hiện nay, ở đây đã hình thành một số khu du lịch nghỉ dưỡng cao cấp như khu nghỉ dưỡng Núi Đền, Kim Dự...

Đọc theo dải ven biển từ Hà Tiên đến hòn Chông (Kiên Lương), có quần thể núi đá vôi phân bố khá tập trung, gồm 21 hòn núi nằm trong vùng đồng bằng ngập nước ven biển. Đây là khu vực núi đá vôi duy nhất ở phía Nam của Việt Nam. Tuy diện tích không lớn (chỉ 3,6km²) nhưng các núi đá vôi ở đây có tính đa dạng sinh học rất cao. Chính sự biệt lập về địa lí đã tạo ▶

► nên tính đặc hữu và đa dạng riêng biệt cho vùng núi đá vôi này. Hiện nay, đã ghi nhận được 322 loài thực vật, 155 loài động vật có xương sống, trong đó một số loài có tên trong Sách Đỏ Việt Nam đang có nguy cơ tuyệt chủng, cần được bảo vệ như loài Thiên tuế (*Cycas clivicola* subsp. *lutea*), Voọc bạc Đông Dương (*Trachypithecus germaini*)...

Đặc biệt, vùng núi đá vôi này có nhiều hang động, tạo thành những thắng cảnh thiên nhiên hấp dẫn như: Thạch Động, Đá Dựng, chùa Hang, hang Mo So... Hệ thống hang động ở đây có nhiều thạch nhũ với hình thù rất kì ảo và đa dạng. Nhiều hang động còn gắn với những câu chuyện truyền thuyết hoặc giai thoại dân gian về Thạch Sanh, về công chúa Quỳnh Nga, về vua Gia Long... càng làm tăng sức thu hút đối với khách tham quan, du lịch.

Các hang động núi đá vôi ở đây còn gắn liền với đời sống tâm linh của cộng đồng. Trong các hang động thường có chùa hoặc các bệ thờ thần, Phật. Đây cũng là nơi diễn ra các lễ hội truyền thống của người dân địa phương.

Hà Tiên còn được coi là vùng "Địa linh nhân kiệt" với nhiều di tích lịch sử - văn hóa có giá trị đối với du lịch. Nơi đây, có 9 di tích được xếp hạng, gồm 5 di tích cấp Quốc gia và 4 di tích cấp tỉnh. Đặc biệt, không thể không nhắc tới những di tích gắn liền với quá trình

khai hoang, mở cõi của Mạc Cửu và dòng họ Mạc. Vì vậy, di tích đền thờ và lăng mộ Mạc Cửu và dòng họ Mạc trên núi Bình San cùng với chùa Phù Dung, chùa Tam Bảo... là những địa điểm không thể bỏ qua của du khách khi đến Hà Tiên.

Bên cạnh đó, Hà Tiên còn có nhiều di tích lịch sử - văn hóa khác góp phần thu hút khách du lịch như: Chùa Xà Xía, đình thần Hà Tiên,... Gắn liền với các di tích ở Hà Tiên còn có các lễ hội truyền thống như: Lễ hội kỉ niệm Tào đàn Chiêu Anh Các, lễ giỗ Mạc Cửu, lễ hội Nghinh Ông...

Văn hóa ẩm thực của Hà Tiên cũng rất đặc sắc. Đến với Hà Tiên, du khách sẽ có dịp trải nghiệm những món ăn độc đáo, có một không hai, như: Bún kèn, bánh canh ghe hay món cà xiu... Ngoài ra, một số món ăn, tuy cũng có ở nơi khác như cơm ghe, bánh tầm bì, sò huyết, mực chiên nước mắm hay gỏi cá trích nhưng ở Hà Tiên vẫn có hương vị riêng, rất hấp dẫn thực khách. Đến với Hà Tiên, du khách còn có dịp ghé thăm các làng chài để tham gia chương trình du lịch câu cá, thả mực hoặc thưởng thức đặc sản biển tươi ngon. Du khách cũng có thể mua những hải sản chế biến về làm quà cho người thân. chưa hết, xưa kia từng nổi tiếng với nghề chế tác đồ gỗ và đá huyền. Ngày nay, nếu Hà Tiên có giải pháp phục hồi các nghề cổ truyền này thì sức thu hút

du lịch sẽ gia tăng mạnh mẽ hơn nữa.

Thị xã Hà Tiên có quần đảo Hải Tặc nằm ở vị trí tương đối gần bờ (27,5 km) nên khá thuận lợi để phát triển loại hình du lịch ra đảo. Nhìn chung, các đảo ở quần đảo Hải Tặc đều có các bãi tắm phục vụ khách du lịch. Các bãi tắm tuy diện tích không lớn, nhưng hoang sơ và trong lành: Biển trong xanh, bãi cát mịn, không khí trong lành... rất hấp dẫn khách.

Tên gọi "Hải Tặc" cũng là yếu tố có thể gây sự hiếu kì, tạo sức thu hút cho du khách. Quần đảo Hải Tặc còn gắn liền với giai thoại về kho báu cất giấu trên đảo càng thôi thúc nhiều người muốn tìm đến nơi đây để khám phá những bí ẩn đặc biệt của quần đảo này. Bên cạnh đó, quần đảo Hải Tặc còn có tiềm năng phát triển các loại hình du lịch nghỉ dưỡng biển cùng với các hoạt động thể thao, câu cá, thả mực, lặn biển ngắm san hô hoặc bắt các loại ốc ở các gành đá...

Vùng biển Hà Tiên nằm trong Khu dự trữ sinh quyển ven biển và biển đảo Kiên Giang (đã được công nhận là Khu dự trữ sinh quyển thế giới ngày 27-10-2006). Nguồn tài nguyên sinh vật của Khu dự trữ sinh quyển này rất đa dạng và phong phú, nhất là tài nguyên sinh vật biển. Đáng lưu ý là, vùng biển Hà Tiên còn nối liền với vùng biển hòn Chông (Kiên Lương) với quần đảo Bà Lụa gồm 43 hòn đảo phân bố trên vùng biển rộng khoảng 70km². Quần đảo Hải Tặc hợp với quần đảo Bà Lụa và vùng biển bao quanh tạo thành một quần thể biển đảo hấp dẫn, được mệnh danh là "Vịnh Hạ Long phương Nam"; trong đó, thắng cảnh hòn Phụ Tử là biểu tượng của ngành du lịch tỉnh Kiên Giang. ■

